

O VÍŘE A IQ (Krnov, 16.10.2022)

I.čtení: Žalm 103

II.čtení: evangelium podle Matouše 11,25-30

Před časem jsem při listování zprávami na internetu našel titulek: „V boha věří lidé s nízkým IQ“. Samozřejmě jsem si článek otevřel a vyčetl jsem z něj, že jakýsi britský vědec prováděl průzkum mezi dalšími britskými vědci, a zjistil, že jen 3 procenta z nich věří v Boha, neboť přemýšlejí kriticky. Z toho usoudil, že v Boha věří jen lidé s nízkým IQ.

Ten článek mě trochu namíchnul. Zaprvé proto, že se asi každého dotkne, když někdo zpochybňuje jeho inteligenci, a zadruhé proto, že si myslím, že tato studie nebyla provedena nebo přinejmenším prezentována příliš poctivě, a vůbec ne sebekriticky...

Trochu mě uklidnilo, když jsem se podstatně menším písmem kdesi na konci článku dočetl, že zmíněný vědec není považován za příliš seriózního, protože se obvykle snaží svými výzkumy prokázat postuláty jako jsou: bílá rasa je nejinteligentnější, nebo muži jsou inteligentnější než ženy, a podobně. Tedy – zadá si výsledek, a k němu si sežene statistiky.

Na druhou stranu jsem si ovšem při tom přemýšlení uvědomil několik věcí, důležitých charakteristik víry, o které se teď chci s vámi podělit.

Nejdříve jsem samozřejmě vzpomínal na velmi inteligentní a velmi kriticky přemýšlející lidi, se kterými jsem se potkal právě v křesťanském společenství. Nemohl jsem pominout skvělé myslitele starověku a středověku, na kterých stojí veškerá současná věda i filozofie, nebo spisovatele typu pana Chestertona nebo C.S.Lewise, kteří se velmi poctivě kritickým pohledem dokázali podívat jak na víru a nevíru, a vždy jim to nakonec vyšlo ve prospěch víry. A naopak jsem si vzpomněl na mnohé odfláknuté argumentace všelijakých protikřesťanských debat a bezmyšlenkovitou pověřčivost mnoha takzvaných ateistů...

Pak jsem si ovšem vzpomněl na Písmo svaté a na Ježíšova i Pavlova upozornění na to, jaké hodnoty mají pro křesťana být určující a podstatné, a už jsem se vůbec netrápil svým nedostatečným IQ a nevědeckým světovým názorem☺.

Připomeňme si, co řekl Ježíš před učedníky:

„Velebím Tě, Otče, že jsi skryl tyto věci před moudrými a rozumnými...“

A Pavel v epištole Korintským:

„Není mezi vámi mnoho moudrých a učených po způsobu tohoto světa, ale Boží moudrost je větší než lidé...“

Najednou zjistíme, že veličina zvaná IQ v Božích očích příliš velkou hodnotu nemá. Ona totiž nevypovídá prakticky vůbec nic o charakteru člověka!

Dnes už to objevují a zkoumají psychologové – že IQ vůbec nezaručuje rovnoměrný vývoj člověka, a už vůbec nezaručuje morálnost charakteru...

Tedy to, čeho si Bible a Pán Bůh cení nejvíce.

Když budeme číst Písmo, uvidíme, že si křesťan vůbec nemá zakládat na inteligenci, chytrosti nebo vysokoškolských titulech, nýbrž na lásce, radosti, pokoji, trpělivosti, ochotě odpouštět a dalších charakterových vlastnostech, které vůbec nemají s IQ souvislost.

Mohli bychom tedy ten titulek obrátit: Věřit v Boha může kdokoli, bez ohledu na IQ!

Ba naopak, IQ má vůči Božímu království podobný význam, jako bohatství: tedy může být velkým přínosem, když jej člověk umístí na správnou pozici, ale může se také stát obrovskou bariérou, když je člověk přecení nebo dokonce postaví jako modlu na místo Boží.

Jak majetek, tak i inteligence často člověka vede k přecenění vlastní velikosti, síly, důležitosti, chytrosti... vede k přílišnému spolehnutí na sebe sama.

A to není správné. Člověk je postaven do společenství – s Bohem i s lidmi, a svůj majetek i rozum má používat k budování tohoto společenství, jinak ztrácí smysl.

Proto se nemusíme trápit, když nám někdo bude předhazovat – ať už chudobu pokladny nebo chudobu ducha. Podstatné není, kdo je v čem lepší nebo bohatší, ale k čemu dokáže svých obdarování užívat.

Vždyť Pán Bůh dokáže lidskou chudobu obrátit v bohatství a lidské bláznovství v moudrost.

Člověk je zván, aby se spoléhal na Hospodina, laskavého Boha, dárce vší moudrosti, aby mu dobrořečil a radoval se z jeho darů a užíval jich ke zvelebení Božího světa a ku pomoci bližním.

K tomu je nám dána každému inteligence, jakou potřebujeme. A taky nemůžeme být jedni bez druhých, chytrí bez těch jednodušších, a naopak...

Chvála Bohu za to, že nás učí žít ve společenství důvěry v Něj, o níž tak krásně a prostě mluvil přečtený Žalm:

„Dobrořeč duše má Hospodinu...“

Pane Bože, zdroji vší moudrosti a poznání,

Děkujeme Ti za všechny Tvé dary, včetně daru zdravého rozumu.

Prosíme Tě, abys je při nás rozmnožoval a abys nám pomohl je používat k dobrému ve světě a ke Tvé chvále.

AMEN!